

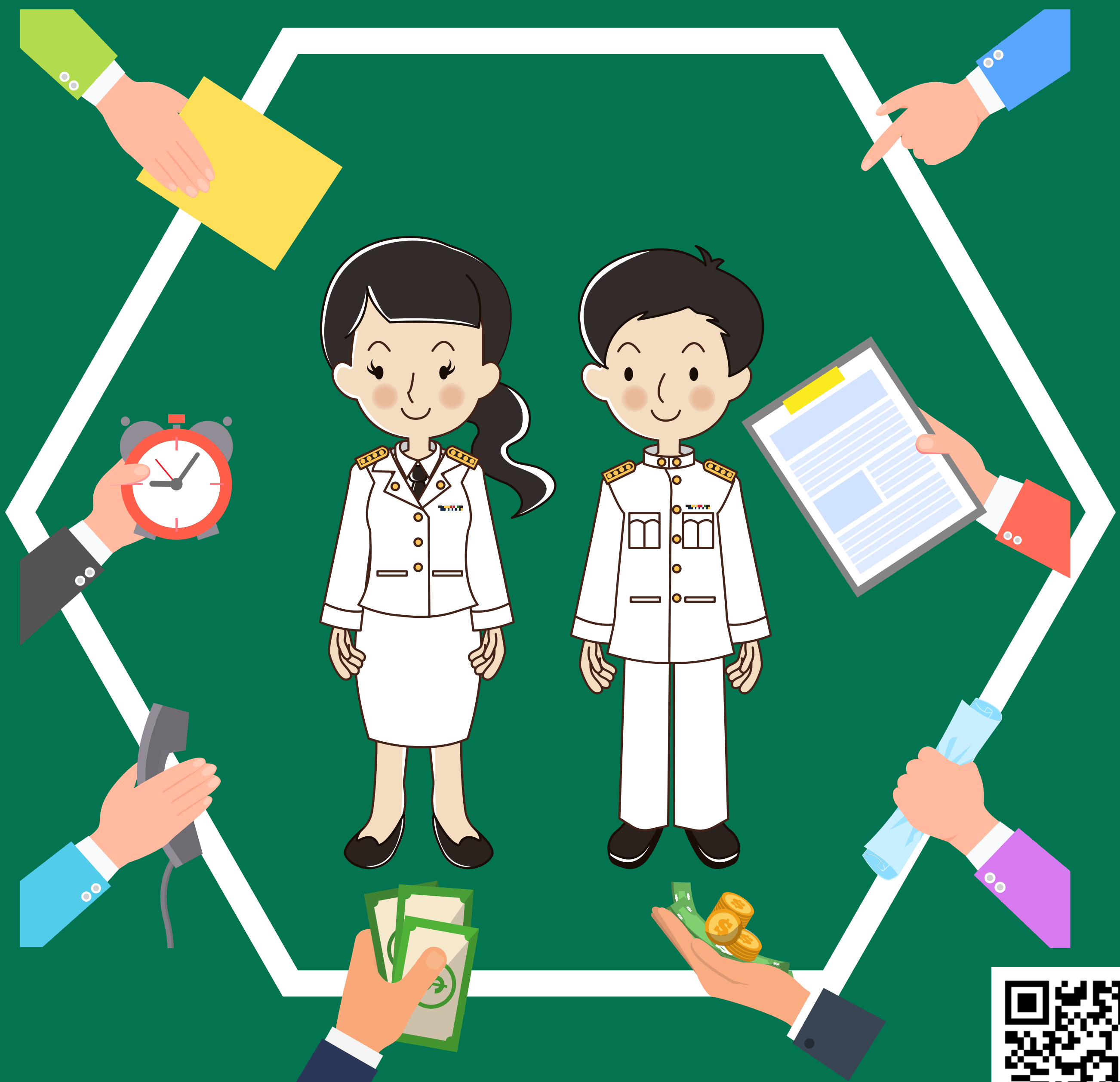
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กรมปศุสัตว์

วิสัยทัศน์ กรมปศุสัตว์ใสสะอาดต้านทุจริตร้อยเปอร์เซ็นต์

จุลสารงานวินัย

ฉบับที่ ๑

เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

คำนำ

จากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นมีผลกระทบทางลบต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งปัญหา
มาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก เนื่องจากการทุจริตคอร์รัปชันมีความแยบยล ซับซ้อน
ทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นและยังคงมีอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตคอร์รัปชันใน
วงราชการ ซึ่งการแก้ไขปัญหาการทุจริตในทุกรูปแบบนั้น ถือเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล ที่ทุกภาคส่วน
ต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดแนวทาง มาตรการต่าง ๆ เพื่อมา
ป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริต อาทิเช่น การกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อต่อต้านการทุจริตขององค์กร
การประกาศเจตจำนง การยกระดับเจตจำนงและสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย การดำเนินกิจกรรม โครงการ
ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติราชการ การยกระดับคุณธรรม จริยธรรม ให้กับบุคลากรภายใน
หน่วยงาน เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพตติมิชอบอย่างยั่งยืน

กรมปศุสัตว์ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมปศุสัตว์ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอ
แนะแนวทางหรือมาตรการเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรม การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้สอดคล้อง
กับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายต่อต้านการทุจริต
และประพตติมิชอบของกรมปศุสัตว์ และแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพตติมิชอบ
กรมปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จึงได้จัดทำจุลสารเสริมสร้างค่านิยมในการรักษาวินัย การต่อต้าน
การทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งส่งเสริมมาตรฐานการดำเนินงานด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม
ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับบุคลากรของกรมปศุสัตว์ นำไปพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติ
ราชการ ให้ถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบของทางราชการ เพื่อการยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และ
เพื่อเป็นอุทธาหรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของบุคลากร อันเป็นการป้องกันและปราบปราม การทุจริต
เชิงรุก ภายใต้โครงการเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตสร้างค่านิยมในการรักษาวินัยและส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรม กรมปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

การทุจริตคอร์รัปชัน”

เป็นปัญหาสำคัญที่สังคมให้ความสนใจเป็นพิเศษในยุคปัจจุบัน แม้ทุกภาคส่วนจะให้ความร่วมมือกันแก้ไขตลอดมา แต่เนื่องจากพฤติกรรมในทางทุจริตคอร์รัปชันสามารถกระทำได้ในหลายรูปแบบ ทั้งมีความแยบยลและสลับซับซ้อน ทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นมีอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ ถือว่าเป็นภัยร้ายร้ายแรงของสังคมและประเทศชาติ เพราะการทุจริตคอร์รัปชันนั้นมีผลต่อการพัฒนาของประเทศในหลายภาคส่วน รัฐจึงได้มีการกำหนดมาตรการ แนวทางต่างๆ เพื่อมาป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเคร่งครัด และการเสริมสร้างความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติไม่ชอบ การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมกับผลประโยชน์ส่วนตน การกำหนดแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบที่ส่วนราชการ การสร้างค่านิยมการรักษาวินัย และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากร ก็นับว่าเป็นวิธีหนึ่งของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเชิงรุก

กรมปศุสัตว์ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมปศุสัตว์ ร่วมกับกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กรมปศุสัตว์ จึงได้รวบรวมกรณีตัวอย่างการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่ศาลปกครองได้มีคำวินิจฉัย เกี่ยวกับการกระทำในลักษณะที่เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การกระทำผิดวินัยทั้งที่เป็นวินัยร้ายแรง และไม่ร้ายแรง การปฏิบัติโดยฝ่าฝืนกฎหมาย กฎระเบียบ ของทางราชการ หรือฝ่าฝืนข้อกำหนดด้านจริยธรรม และบทลงโทษข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้กระทำผิดมานำเสนอ เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานและเป็นอุทาหรณ์ที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมปศุสัตว์ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม และเพื่อผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการ ให้ควรแก่ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของประชาชน และเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเชิงรุกต่อไป

**ซึ่งอุทาหรณ์เรื่องแรกและผู้เขียนจะนำเสนอในจุลสารฉบับนี้ ก็คือเรื่องการทุจริตในโครงการรัฐ
โครงการหนึ่ง ที่เจ้าหน้าที่ ที่มีหน้าที่ในการตรวจรับงานจ้าง ทำการตรวจรับด้วยความไม่ระมัดระวัง
ไม่รอบคอบ จนทำให้ราชการเสียหาย อีกทั้งยังเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงหรือทางอ้อม
กับการดำเนินโครงการนั้น อันเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่**

ทุจริตโครงการรัฐ ... หรือจะพ้นความรับผิดชอบ

จากคดีปกครองกรณีหนึ่ง ที่มีการตรวจรับงานด้วยความไม่ระมัดระวัง ไม่รอบคอบ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความไม่ระมัดระวัง จนทำให้ราชการเสียหาย และกรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยทางอ้อม อันเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่ง

ซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจรับงานจ้าง แต่ได้ตรวจรับงานโดยไม่ระมัดระวัง และไม่รอบคอบ จนกระทั่งได้มีการจ่ายเงินค่าจ้างให้กับผู้รับจ้างและขณะเดียวกันมารดาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ก็ได้เป็นคู่สัญญาในสัญญาจ้างด้วย จะถือว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว มีพฤติกรรมทุจริตต่อหน้าที่และเป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมกับสัญญา อันเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ ?

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้าง มีหน้าที่ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง กรณีที่เห็นว่าผลงานที่ส่งมอบทั้งหมดหรืองวดใดก็ตาม ไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาต้องรายงานให้ประธานกรรมการบริหารผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เพื่อทราบหรือสั่งการแล้วแต่กรณี และหากผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบนี้ หรือผู้หนึ่งผู้ใดกระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้หรือกระทำการโดยมีเจตนาทุจริต ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือตามกฎหมายเฉพาะของส่วนราชการนั้น ซึ่งในกรณีนี้เป็นการกระทำของผู้บริหารท้องถิ่นให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๗/๒๕๕๔ ได้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวไว้ ดังนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ (นายก.) และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ (นายข.) เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ถูกร้องเรียนว่า ทุจริตโครงการก่อสร้างถนนในองค์การบริหารส่วนตำบลต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผู้ว่าราชการจังหวัด) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงผลการสอบสวนเห็นว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบและเป็นกรรมการตรวจการจ้างตามโครงการ ต้องตรวจรับการจ้างให้เป็นไปตามรายละเอียดโครงการและมีอำนาจสั่งให้ผู้รับจ้างแก้ไขงานที่ไม่ถูกต้องได้ปรากฏว่า ผู้รับจ้างทำการลงดินและลูกรังไม่ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา ดินและลูกรังขาดหายไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสองตรวจรับงาน โดยมีได้หักหักและส่งการให้ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง แต่ได้รายงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) ว่าผู้รับจ้างดำเนินการถูกต้องและเบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้าง นอกจากนี้มารดาของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ยังเป็นคู่สัญญาจ้างกับองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนพ้นจากตำแหน่งและดำเนินคดีอาญาและเรียกให้ชดเชยค่าเสียหายและต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายอำเภอ) ได้ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ พ้นจากตำแหน่งฐานเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต ประมาทเลินเล่อ ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย และเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและให้มีการออกคำสั่งระงับการเรียกเงินค่าเสียหายจนกว่าคดีอาญาจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

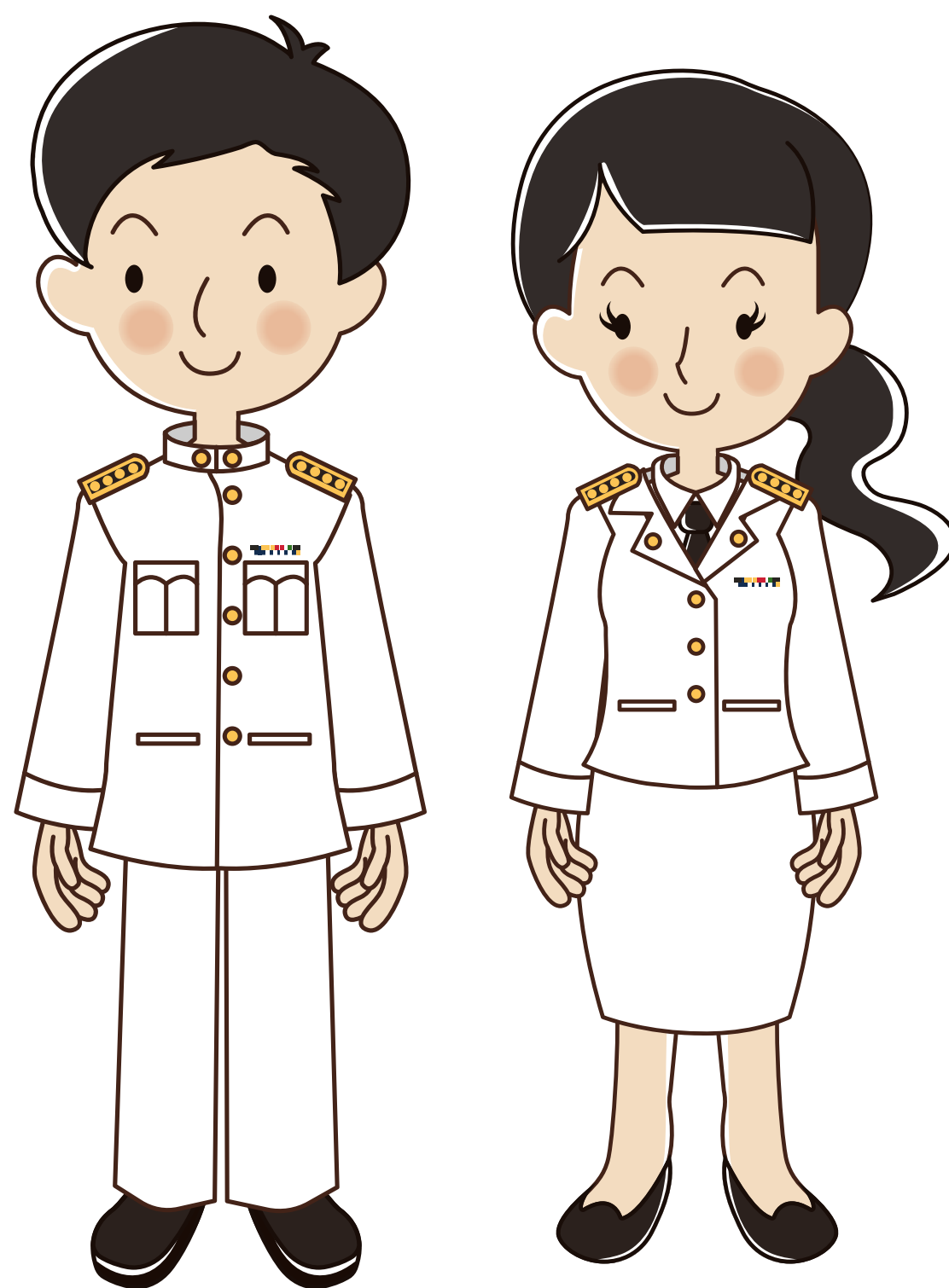

ประเด็นที่หนึ่ง

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองมีพฤติกรรมทุจริตต่อหน้าที่หรือไม่?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง (นาย ก. และ นาย ข.) เป็นกรรมการตรวจการจ้างโครงการซ่อมแซมถนนลูกรังขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีการลงลูกรังถนนไม่ตลอดสายและความกว้างน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ การตรวจการจ้างไม่ได้ใช้ตลับเมตรตรวจสอบใช้เพียงการคำนวณด้วยสายตาและการเชื่อข้างโยธา ผู้ควบคุมงานว่า รายงานถูกต้องแล้วจึงลงลายมือชื่อตรวจรับการจ้าง และรายงานประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลว่า ผู้รับจ้างดำเนินการถูกต้องแล้ว ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างไป อีกทั้งโครงการก่อสร้างและขยายผิวจราจรถนนดินของหมู่บ้าน การดำเนินการซ่อมแซมถนนไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดที่กำหนดไว้ ทั้งขนาด ความกว้าง ความสูง และปริมาตรดินที่ขุด ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังคงตรวจรับการจ้างและรายงานว่า ผู้รับจ้างได้ดำเนินการ โดยถูกต้องนั้น จึงเป็นกรณีที่มีได้ตรวจสอบให้ผู้รับจ้างปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาจ้าง อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๔๘ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ อันถือได้ว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต

ประเด็นที่สอง

การที่มารดาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคู่สัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลถือว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญานั้นหรือไม่?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า หากปรากฏข้อเท็จจริงเพียงว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ (นายข.) เป็นบุตรของคู่สัญญาซึ่งเป็นมารดาของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ย่อมไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่ง แต่กรณีนี้ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับมอบงานตามโครงการโดยไม่ได้ทักท้วง เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหายกรณีจึงต้องถือว่า ความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุตร (ผู้ฟ้องคดีที่ ๒) อาจเป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่มารดาของตนซึ่งเป็นคู่สัญญาในโครงการดังกล่าวจึง ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยทางอ้อมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๔๓ ตริ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสภาพาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังนั้น การมีคำวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คดีนี้จึงเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจรับงานจ้าง

จะต้องดำเนินการตรวจรับงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบเพราะหากปฏิบัติหน้าที่ด้วยความไม่ระมัดระวังจนทำให้ราชการเสียหายอาจทำให้ต้องรับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ อันถือว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตต่อหน้าที่ได้ ขณะเดียวกันการที่มารดาของเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้าง ได้เข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ย่อมจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับมารดาและทำให้เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยทางอ้อม อันเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งได้

ที่มา : อุทธธรณ์หรณ์คดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง www.admincourt.go.th